

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЕТНОЛОГІЯ»

другого (магістерського) рівня

за спеціальністю 032 Історія та археологія

галузі знань 03 Гуманітарні науки

Освітня кваліфікація: Магістр історії та археології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ **І.Є.Цепенда**

(протокол № 7 від 30 "серпня" 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з

« 02 » вересня 2019 р.

Ректор _____ **І.Є.Цепенда**

(наказ № 52/06-06-з від "30" серпня 2019 р.)

м. Івано-Франківськ 2019 р

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми

доктор історичних наук, професор Кугутяк М.В. _____

Члени робочої групи:

кандидат історичних наук, доцент Томенчук Б.П. _____

кандидат історичних наук, доцент Костючок П.Л. _____

ВНЕСЕНО

Кафедра етнології і археології

Протокол №12 від «12» червня 2019 р.

Завідувач кафедру _____ Б.П. Томенчук

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету історії, політології і міжнародних відносин

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 р.

Голова вченої ради _____ М.В. Кугутяк

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 52/06-06-з від «30» серпня 2019 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З :

«02 » вересня 2019 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____ І.Ф. Солонець

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Етнологія» з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» 30 серпня 2016 року, протокол № 7. Освітньо-професійна програма «Етнологія» акредитована рішенням Атестаційної комісії Міністерства освіти і науки України від 27 грудня 2018 року протокол № 133. Сертифікат про акредитацію НД № 09007475. Термін дії сертифіката до 01 липня 2024 року (на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 08.01.2019 р. № 13).

У 2019 році освітньо-професійна програма «Етнологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 032 «Історія та археологія» оновлено, врахувавши рекомендації стекхолдерів, здобувачів освіти; розглянуто та затверджено вченою радою університету (протокол №7 від 30 серпня 2019 р.; надано чинності наказом ректора № 52/06-06-з від 30 серпня 2019 р. та введено в дію з 02 вересня 2019 р.).

Рецензії-відгуки зовнішніх стекхолдерів:

1. Костишин В.І. – генеральний директор Національного заповідника «Давній Галич».
2. Ткачук Я.Ю. – директорка Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття імені Й. Кобринського.
3. Сенів Т.Л. – директорка Долинського краєзнавчого музею «Бойківщина» Тетяни і Омеляна Антоновичів.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 032 «Історія та археологія»

1. Загальна інформація .

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Факультет історії, політології і міжнародних відносин Кафедра етнології і археології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітня кваліфікація: Магістр історії та археології. Історик, етнолог, викладач.
Офіційна назва програми	Освітньо-професійна програма «Етнологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми УД №09007475. Термін дії сертифіката до 1 липня 2024 року.
Цикл / Рівень програми	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 7 рівень
Передумови	Для здобуття освітнього рівня «магістр» можуть вступати особи, що здобули освітній рівень «бакалавр», «спеціаліст». Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями передбачає перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Мова (мови) викладання	українська
Термін дії освітньо-професійної програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/mahistratura/032-етнологія/

2. Мета освітньо-професійної програми

Метою освітньо-професійної програми є забезпечення оволодіння здобувачами (другим) магістерським рівнем вищої освіти, низки важливих проблем, а саме питань етносу, нації, етнокультурного розвитку українців, української державності, національної ідеї тощо.

Об'єкт вивчення: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах, культурна спадщина, науково-дослідна та педагогічна діяльність у сфері освіти та науки.

Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії та етнології, що володіють знаннями з теорії та практики історичних дисциплін, основ культурології, етнології, археології, суспільних наук; здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу.

Подальше навчання	<p>Навчання за програмами: 8 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL Можливість навчання за програмою третього (доктора філософії освітньо-наукового) рівня вищої освіти в аспірантурі зі спеціальності 032 «Історія та археологія» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», інших ЗВО, наукових установах України та закордоном.</p>
3. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітньо-професійна програма забезпечує проблемно-орієнтоване Навчання, самонавчання та індивідуальні заняття. У процесі викладання передбачено застосування традиційних та інноваційних навчальних технологій, як: лекції, семінари, практичні заняття, презентації, що розкривають зв'язок з проблематикою кваліфікаційної роботи, самостійна робота з опрацювання джерел, польова робота дослідника-етнолога, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, підготовка наукових статей і доповідей, створення презентацій. Змішані та дистанційна форми навчання з використанням платформ дистанційного навчання, можливостей академічної мобільності, самонавчання тощо. Крім обов'язкових нормативних дисциплін, здобувачі мають право вибрати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти.</p>
Оцінювання	<p>Система оцінювання студентських досягнень здійснюється на основі накопичувальної системи оцінювання знань за 100-бальною шкалою. Відповідно до видів контролю набутих студентом знань та вмінь, 100-бальна шкала передбачає врахування поточних оцінок, підсумкових балів, балів за контрольну роботу, балів за індивідуальну роботу, а також екзаменаційних балів. Оцінювання здійснюється за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю, захисти звіту практик. Оцінювання навчальних досягнень студентів за 100- бальною шкалою ECTS, національною 4-бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.</p>
4. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії, археології та етнології.</p>

Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати автономно. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 6. Здатність працювати в міжнародному контексті. 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні, етнографічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. 2. Здатність здійснювати історичні, археологічні й етнологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук. 3. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії, археології та етнології. 4. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії, археології та етнології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки. 5. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або етнології. 6. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області. 7. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах. 8. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології, етнології з європейськими та євроатлантичними інституціями. 9. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії, археології та етнології. 10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики. <p>Освітньо-наукова програма</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження в галузі історії, археології та етнології. 12. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

5. Програмні результати навчання

1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.
2. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії, археології та етнології.
3. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів.
4. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії, археології та етнології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.
5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії, археології та етнології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки
6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.
7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових, археологічних й етнографічних експедиціях тощо.
9. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.

Освітньо-наукова програма :

10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.
11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
12. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

6. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес із спеціальності 032 «Історія та археологія» докторів наук, професорів - 4, кандидатів наук, доцентів - 6.

Можлива участь у навчальному процесі закордонних фахівців.

Науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років підвищують кваліфікацію.

Всі науково-педагогічні працівники, залучено до реалізації освітньої складової програми, мають науковий ступінь і/або вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Проведення лекцій з навчальних дисциплін здійснюється науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи, які мають науковий ступінь доктора історичних наук або вчене звання професора, науковий ступінь кандидата історичних наук та/або вчене звання доцента, мають наукові публікації з дисциплін, які вони забезпечують в межах.

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти. Забезпеченість навчальними приміщеннями, наявність технічних засобів (мультимедійне устаткування, комп'ютери), обладнання, приладів та інструментів (тематичні стенди, таблиці, дидактичні матеріали).</p> <p>Для проведення семінарських (практичних) робіт, обробки результатів археологічних чи етнологічних досліджень наявний музей археології Прикарпаття й Інституту історії, етнології і археології Карпат ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Значне місце займає історичний читальний зал бібліотеки Університету обладнаний достатньою кількістю комп'ютерних місць, завдяки чому студенти мають безперешкодний доступ до локальної мережі.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформація про освітньо-професійну програму «Етнологія», навчальний план, правила прийому, навчально-методичне забезпечення спеціальності «Історія та археологія», структурі підрозділи, контакти тощо розміщена на офіційному веб-сайті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» http://pnu.edu.ua.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення згідно Ліцензійних умов передбачає наявність розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програм, силабусів, а також програм практичної підготовки за спеціальністю 032 «Історія та археологія». В наявності завдання для самостійної роботи студентів, пакети завдань для проведення ректорських та комплексних контрольних робіт. Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю з кожної навчальної дисципліни за спеціальністю 032 «Історія та археологія».</p> <p>Навчальний процес підготовки здобувачів вищої освіти забезпечений методичними та інформаційними матеріалами відносно нормативних потреб, а також наявністю онлайн-бібліотеки ПНУ, електронних навчально-методичних видань у вигляді збірників («хрестоматій») дисциплін, репозиторію ПНУ та розроблених дистанційних курсів.</p>
<p>7. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Організація академічної мобільності учасників освітнього процесу ґрунтується на «Положенні про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» і передбачає можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися, проходити навчальну або виробничу практику, проводити наукові дослідження у партнерському вищому навчальному закладі України. Зокрема, викладачі університету мають можливість підвищити свою викладацьку майстерність та розвинути наукову діяльність шляхом проходження стажування у різних організаціях й установах України (85 укладених угод). Академічна мобільність реалізується через участь викладачів і студентів у наукових конференціях, навчально-методичних семінарах, тренінгах, онлайн-курсах, наукових проектах, проведеннях спільних досліджень, підготовки спільних публікацій.</p>

Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюється на основі укладання угод про академічну кредитну мобільність із закладами вищої освіти інших країн. У рамках програми ЄС Еразмус+, а також діючим угодам про наукову та культурну співпрацю на основі двосторонніх договорів між ПНУ імені Василя Стефаника та навчальними закладами країн-партнерів, зокрема з навчальними закладами Республіки Польща Студіум Східної Європи Варшавського університету, (Варшава), Університет імені Адама Міцкевича, (м. Познань), Жешувський університет (м. Жешув). Університет Миколи Коперніка (м. Торунь), Університет імені Марії Складовської-Кюрі (м. Люблін), Ягеллонський університет (м.Краків) тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до нормативно-правових документів та Правил прийому до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», затвердженими Вченою радою Університету є можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти, які володіють українською мовою.

Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

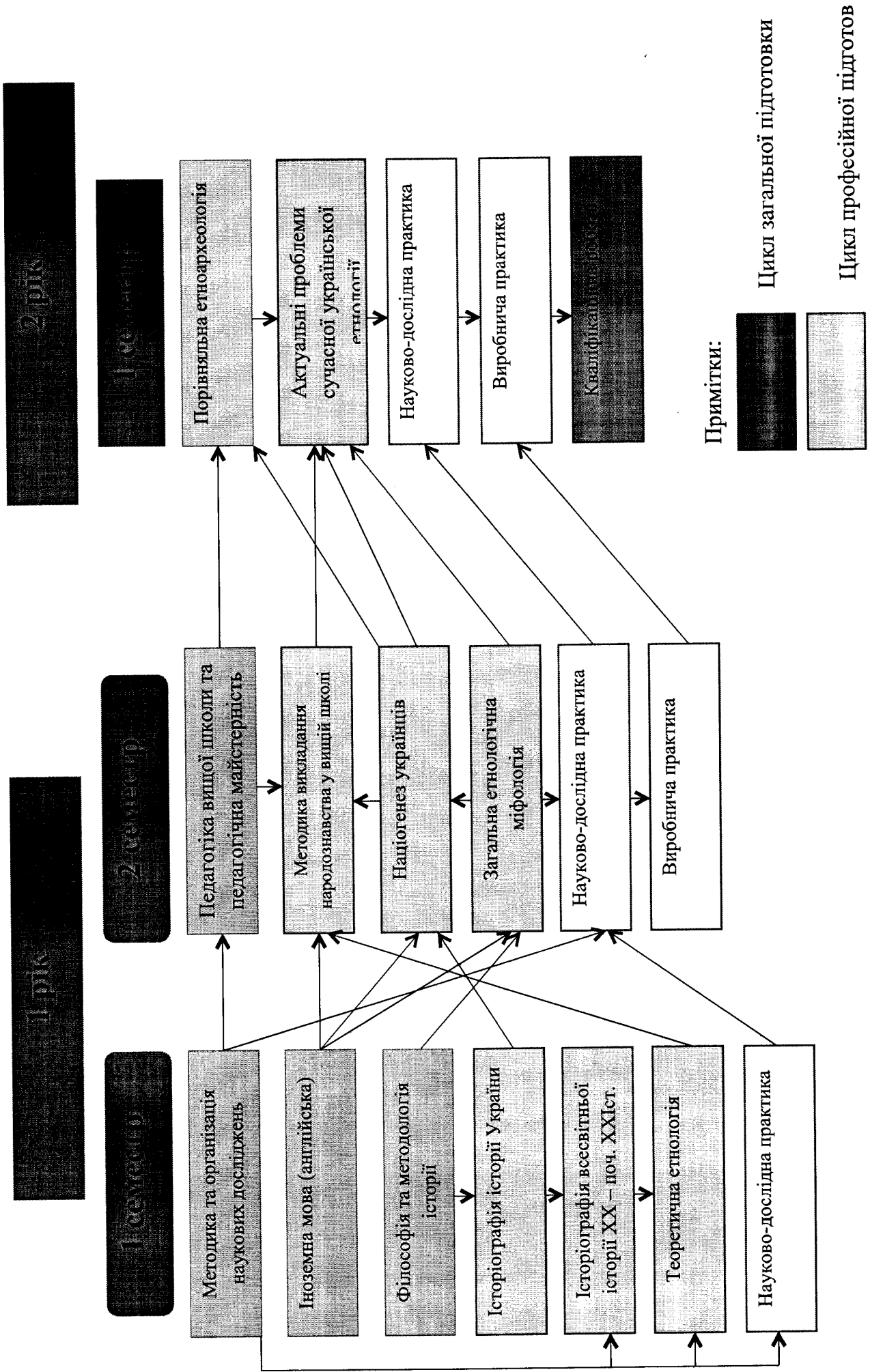
2.1 Перелік компонентів ОП «Етнологія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Семестр	Форма контролю
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ				
1.1 Обов'язкові дисципліни				
OK1	Іноземна мова (анг.)	6	1;2	екзамен
OK2	Методологія та організація наукових досліджень	3	1	залік
OK3	Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача	3	2	залік
	Разом	12		
1.2.Вибіркові дисципліни				
1.3. Дисципліни вільного вибору студентів				
BK4	Порівняльна етноархеологія	3	1	екзамен
BK5	Актуальні проблеми сучасної української етнології	3	1	екзамен
	Разом	6		
	Разом за розділом (п.1)	18		
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ				
2.1. Обов'язкові дисципліни				
2.1.1. Теоретична підготовка				

OK6	Історіографія історії України	3	1	екзамен
OK7	Історіографія всесвітньої історії XX – поч. XXI ст.	3	1	екзамен
OK8	Філософія та методологія історії	3	1	екзамен
OK9	Методика викладання народознавства у вищій школі	3	2	екзамен
OK10	Теоретична етнологія	3	1	екзамен
OK11	Курсова робота	3	2	
	Разом	18		
2.1.2. Практична підготовка				
OK13	Виробнича практика	12	1;2	
OK14	Підготовка магістерської роботи	15	1;2;3	
	Разом	27		
	Разом за п.2.1.	45		
2.2. Вибіркові дисципліни				
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ				
BK15	Загальна етнологічна міфологія	3	2	екзамен
BK16	Націогенез українців	3	2	екзамен
	Разом	6		
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента				
BK17	Методика польових досліджень	3	2	залік
	Новітні технології викладання в етнологічній науці			
	Методика викладання археології у вищій школі			
BK18	Етнологія Європи	3	1	залік
	Духовна традиційна культура українців			
	Педагогіка українського народознавства			
BK19	Українська традиційна звичаєва обрядовість	3	1	залік
	Методика викладання культурної антропології			
	Матеріальна культура українців			
BK20	Транскарпатські шляхи в етнокультурні народів Карпатського регіону	3	2	залік
	Історія етнографічних студій Галичини			
	Культура національних меншин України			
BK21	Етноісторична антропологія Карпатського регіону	3	3	залік
	Біографістика української етнології			

	Методика етнотуризму в Україні			
ВК22	Етноміграціологія	3	3	залік
	Антропологія пережитків			
	Етнографічне музеєзнавство			
	Разом	18		
	Разом за п.2.2.	24		
	Разом за розділом (п.2)	69		
3. АТЕСТАЦІЯ				
ОК12	Атестація	3	3	
	Всього обсяг ОПП	90		

Структурно-логічна схема ОП

3.ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Етнологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології, етнології.</p> <p>Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті ДВНЗ «Прикарпатський національний університету імені Василя Стефаника» (його репозитарії чи веб-сайті Факультету історії, політології і міжнародних відносин).</p> <p>Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи встановлює ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p>
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи	Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи встановлює ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (прн)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК01	ОК02	ОК03	ОК04	ОК05	ОК06	ОК07	ОК08	ОК09	ОК10	ОК11	ОК12	ВК01	ВК02	ВК03	ВК04	ВК05	ВК06	ВК07	ВК08	ВК09	ВК10	
ПРН01	+			+	+	+		+	+		+	+						+		+			+
ПРН02	+	+		+												+							
ПРН03						+	+	+									+			+			+
ПРН04	+	+		+						+	+	+											
ПРН05							+		+							+	+	+	+				+
ПРН06								+										+					
ПРН07	+						+				+	+											
ПРН08											+	+				+							
ПРН09		+											+						+				
ПРН10				+	+		+		+		+	+				+				+			+
ПРН11		+		+	+			+										+	+				
ПРН12	+	+				+	+									+	+	+	+				+

Гарант освітньо-професійної програми М.В. Кугутяк